

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ સમક્ષ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૬૯૨ ઓફ ૨૦૨૦

મંજૂરી અને સહિ માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત

=====

અહેવાલ આપવા માટે મંજૂરી	હા.	ના.
	હા.	

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્યો

વિરુદ્ધ

આર. એમ. મેઘપરા અને અન્યો.

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી સિદ્ધાર્થ રામી, મદદનીશ સરકારી વકીલ

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૨,૩ માટે સીધી બજવણી, સોગંધનામુ જમા કરાવેલ

નથી (એન)

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી કિરીટ આર પટેલ (૨૮૦૨)

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત

તારીખ:૨૦/૧૧/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. તાત્કાલિક પરત કરી શકાય તેવો નિયમ.વિદ્વાન વકીલ શ્રી કિરીટ આર.

પટેલ પ્રતિવાદી નંબર ૧ વતી નિયમની નોટિસની સેવા માફ કરે છે.

૨. વર્તમાન મામલાનો ચુકાદો આપવા માટે અન્ય પ્રતિવાદીઓની હાજરી જરૂરી નથી.

૩. પક્ષકારોની સંમતિ સાથે, આ બાબત સુનાવણી માટે લેવામાં આવે છે.

૪. અરજદાર માટે વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલ શ્રી સિધ્ધાર્થ રામી – રાજ્ય માટે અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી કિરીટ પટેલ.

૫. વર્તમાન રિટ અરજી ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪,૧૬ અને ૨૨૬ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવી છે, જેમાં નીચેની રાહત માંગવામાં આવી છે: –

“(એ) આપ નામદાર વર્તમાન અરજીને સ્વીકારવા અને મંજૂરી આપવા માટે વિનંતિ છે;

બી) આપ નામદાર ૨૦૧૨ ની અપીલ નંબર ૧૮ તારીખ ૩૦.૦૬.૨૦૧૭ માં પસાર કરાયેલા આદેશને રદ કરવા અને રદ કરવા માટે વિનંતિ છે;

(સી) આપ નામદારની સુનાવણી બાકી છે, મહેરબાની કરીને ૨૦૧૨ની અપીલ નંબર ૧૮ તારીખ ૩૦.૦૬.૨૦૧૭ માં પસાર કરાયેલા આદેશ પર રોક લગાવવા માટે વિનંતિ છે;

(ડી) કૃપા કરીને કોઈપણ વધુ આદેશ પસાર કરવા માટે વિનંતિ છે".

અરજદારની રજૂઆતો:

૬. અરજદારો માટે વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલ શ્રી સિધ્ધાર્થ રામી રજૂ કરશે કે સરકારી શાળામાં નિમણૂક પામેલા પ્રતિવાદી નંબર ૧ શિક્ષક હોવાથી, એક વર્ષથી વધુ સમય સુધી અનધિકૃત રીતે ગેરહાજર રહ્યા હતા, જેથી ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (રજા) નિયમો, ૨૦૦૨ (ત્યારબાદ "રજા નિયમો, ૨૦૦૨" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ના નિયમ-૧૬ મુજબ, પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ તેમની સેવામાંથી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવે છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત હોવા છતાં, ટ્રિબ્યુનલે જુનાગઢના જિલ્લા શિક્ષણ અધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલા ૧૬.૦૧.૨૦૧૩ ના આદેશને ભૂલથી રદ કર્યો છે.

૬.૧ વિદ્વાન એ. જી. પી. શ્રી રામી આગળ રજૂઆત કરશે કે રજા નિયમો, ૨૦૦૨ ના નિયમ-૧૬ મુજબ, તે ખૂબ જ સ્પષ્ટ છે કે જ્યારે કર્મચારી કોઈ પણ

મંજૂર રજા વિના એક વર્ષથી વધુ સમય માટે ગેરહાજર રહે છે, ત્યારે તેને તેની સેવાઓમાંથી અનધિકૃત ગેરહાજરી તરીકે ગણવામાં આવશે, જેથી તે માનવામાં આવતું રાજીનામું ગણાશે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ભૂતકાળમાં પ્રતિવાદી નંબર ૧ અનધિકૃત રીતે ગેરહાજર રહ્યો હતો, પરંતુ તેની અનધિકૃત ગેરહાજરીને સત્તાધિકારી દ્વારા માફ કરવામાં આવી હતી/નિયમિત કરવામાં આવી હતી, પરંતુ પછીથી, જ્યારે પ્રતિવાદી નંબર ૧ નિવૃત્તિની ઉંમર સુધી એટલે કે ૩૧.૧૨.૨૦૧૧ પર પહોંચે ત્યાં સુધી ૧૩.૦૬.૨૦૦૫ થી ગેરહાજર રહ્યો, ત્યારે સત્તાધિકારીએ પ્રતિવાદી નંબર ૧ ની અનધિકૃત ગેરહાજરીને નિયમિત કરીને આવી ભૂલોને માફ કરી નથી, આમ, ઉપરોક્ત રજા નિયમો, ૨૦૦૨ ને ધ્યાનમાં રાખીને તેની સેવા બંધ કરવામાં આવી હોવાનું માનવામાં આવે છે.

૬.૨ વિદ્વાન એ. જી. પી. શ્રી રામી આદરપૂર્વક રજૂઆત કરશે કે ટ્રિબ્યુનલે પ્રતિવાદી નંબર ૧ એટલે કે ૩૧.૧૨.૨૦૧૧ ની નિવૃત્તિ પછી પસાર થયેલા આવા આદેશને ગેરકાયદેસર ગણાવતા ૧૬.૦૧.૨૦૧૩ તારીખના આદેશને ધ્યાનમાં લઈને કાયદામાં મોટી ભૂલ કરી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જિલ્લા શિક્ષણ અધિકારી, જુનાગઢ દ્વારા ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પસાર કરાયેલો આદેશ માત્ર એક ઘોષણા/નિર્ણય હતો જેમાં એવું જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ તેમની સેવાઓમાંથી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવે છે અને જેમ કે રજા નિયમો, ૨૦૦૨ ના નિયમ-૧૬ મુજબ જરૂરી ન હોય તેવો

ઉપરોક્ત આદેશ પસાર કરતા પહેલા ડીઈઓ, જુનાગઢ દ્વારા કોઈ વિભાગીય તપાસની વિચારણા કરવામાં આવી ન હતી.

૬.૩ ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરતાં વિદ્વાન એ. જી. પી. શ્રી રામી આ અદાલતને વર્તમાન રિટ અરજીને મંજૂરી આપવા વિનંતી કરશે.

પ્રતિભાવ આપનારની રજૂઆતો:

૭. તેનાથી વિપરીત, પ્રતિવાદી નંબર ૧ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી કિરિટ પટેલ રજૂ કરશે કે જુનાગઢના જિલ્લા શિક્ષણ અધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલા ૧૬.૦૧.૨૦૧૩ ના આદેશને રદ કરતી વખતે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા કરવામાં આવેલી કાયદાની કોઈ મોટી ભૂલ કરતાં ઘણી ઓછી કોઈ ભૂલ નથી.તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે સંબંધિત સમયે, પ્રતિવાદી નંબર ૧ સેવામાં હાજર ન હોવા છતાં, તેમને વી. આર. એસ. મંજૂર કરવા માટે પહેલેથી જ વિનંતી કરી હતી, પરંતુ આજ સુધી અરજદાર-સત્તા દ્વારા કોઈ નિર્ણય લેવામાં આવ્યો નથી.

૭.૧ વિદ્વાન વકીલ શ્રી પટેલ આગળ રજૂઆત કરશે કે જ્યારે પ્રતિવાદી નંબર ૧ ૩૧.૧૨.૨૦૧૧ પર નિવૃત્તિ વય સુધી પહોંચી ગયો હતો, ત્યારે તેમની સેવાઓ સમાપ્ત કરવાનો કોઈ આદેશ પછીથી જિલ્લા શિક્ષણ અધિકારી, જુનાગઢ દ્વારા

પસાર કરી શકાયો ન હોત, કારણ કે, ટ્રિબ્યુનલ પહેલા આક્ષેપિત આદેશ ૧૬.૦૧.૨૦૧૩ પર પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ડીઈઓ, જુનાગઢ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો આવો આદેશ અધિકારક્ષેત્ર વિનાનો છે અને કાયદાના સમાધાનના સિદ્ધાંતની વિરુદ્ધ છે.

૭.૨ વિદ્વાન વકીલ શ્રી પટેલ આગળ રજૂઆત કરશે કે જ્યારે પ્રતિવાદી નંબર ૧ની વી. આર. એસ. માંગતી અરજી બાકી હતી, ત્યારે તેમને તેમની સેવામાંથી અનધિકૃત રીતે ગેરહાજર ગણી શકાય નહીં અને જેમ કે રજા નિયમો, ૨૦૦૨ના નિયમ-૧૬ મુજબ કલ્પના કરાયેલી કાલ્પનિક કલ્પના પ્રતિવાદી નંબર ૧ના કિસ્સામાં લાગુ થશે નહીં, કારણ કે નિયમ-૧૬ (૨) ૦૧.૧૨.૨૦૦૬ પર અમલમાં આવ્યો હતો, જ્યારે અરજદાર સત્તાધિકારી દ્વારા પ્રતિવાદી નંબર ૧ની કથિત અનધિકૃત ગેરહાજરીનો સમયગાળો ૧૩.૦૬.૨૦૦૫ થી ૧૩.૦૬.૨૦૦૬ ની વચ્ચે ગણવામાં આવ્યો હતો.

૭.૩ વિદ્વાન વકીલ શ્રી પટેલ આદરપૂર્વક રજૂ કરશે કે ૨૦૦૮ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૩૮૪૨ માં ૨૦૧૮ની લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નંબર ૯૮૪ માં આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચના તારીખ ૨૫.૦૭.૨૦૧૮ ના નિર્ણય અનુસાર, ગુજરાત રાજ્ય વિરુદ્ધ પ્રવીણલાલ કલ્યાણદાસ રાણા, એવું માનવામાં આવે છે કે રજા નિયમો, ૨૦૦૨નો ઉપરોક્ત નિયમ-૧૬ (૨) પૂર્વલક્ષી રીતે

નહીં પણ સંભવિત રીતે કાર્ય કરશે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જ્યારે ઉપરોક્ત નિયમ-૧૬ (૨) નો સમાવેશ કરતા પહેલા ગેરહાજરીના સમયગાળાને ધ્યાનમાં રાખીને ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ વિવાદિત આદેશ પસાર કરવાનો આધાર હોય, ત્યારે આવો આદેશ અધિકારક્ષેત્ર વગરનો હોય છે અને કાયદામાં ટકાઉ નથી.

૭.૪ વિદ્વાન વકીલ શ્રી પટેલ આ અદાલતને નમ્રતાથી વિનંતી કરશે કે જો પ્રતિવાદી નંબર ૧ તેમની નિવૃત્તિની તારીખ એટલે કે ૩૧.૧૨.૨૦૧૧ સુધી સેવામાં ન હોય તો પણ, પ્રતિવાદી નંબર ૧ તેમની સેવાની લંબાઈને ધ્યાનમાં રાખીને અને રાજેશકુમાર રામૂભાઈ ભાટિયા વિરુદ્ધના કેસમાં આ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્ણયને ધ્યાનમાં રાખીને તેમની સેવામાંથી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવે. ગુજરાત રાજ્યએ ૨૦૦૯ (૦) માં GLHEL-HC ૨૨૩૨૩૩ નો અહેવાલ આપ્યો હતો:૨૦૧૦ (૧) જુસીડી ૭૬, પ્રતિવાદી નંબર ૧ તમામ નિવૃત્તિ લાભો મેળવવા માટે હકદાર છે, જેની પ્રક્રિયા અરજદારો દ્વારા કરવાનો અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને વહેલામાં વહેલી તકે ચૂકવણી કરવાનો આદેશ આપી શકાય છે.

૭.૫ ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને, વિદ્વાન વકીલ શ્રી પટેલ આ અદાલતને વર્તમાન રિટ અરજીને રદ કરવાની વિનંતી કરશે.

૮. અન્ય કોઈ અને વધુ રજૂઆતો કરવામાં આવી રહી નથી.

વિશ્લેષણ:

૯. સંબંધિત પક્ષોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત આદેશને અને ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ વિવાદિત જિલ્લા શિક્ષણ અધિકારી, જુનાગઢ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશને જોયા પછી, તે રેકૉર્ડ પર નિર્વિવાદ રહે છે કે મંજૂરી વિના રજા વિના, પ્રતિવાદી નંબર ૧ અહીં ૧૩.૦૬.૨૦૦૫ થી ૩૧.૧૨.૨૦૧૧ (તેમની નિવૃત્તિની તારીખ) વચ્ચેના સમયગાળા દરમિયાન શિક્ષક તરીકેની તેમની ફરજમાંથી ગેરહાજર રહ્યા હતા.આ હકીકતને પ્રતિવાદી નંબર ૧ દ્વારા વિવાદિત કરી શકાતી નથી, પરંતુ માત્ર એવી દલીલ કરી હતી કે આવા સમયગાળા દરમિયાન, પ્રતિવાદી નંબર ૧ દ્વારા વી. આર. એસ. માંગતી અરજી રજૂ કરવામાં આવી છે, જેની પ્રક્રિયા અરજદારો દ્વારા કરવામાં આવી ન હતી.માત્ર એટલા માટે કે, પ્રતિવાદી નંબર ૧ દ્વારા વી. આર. એસ. માંગતી અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે, તે પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને તેની ફરજથી ગેરહાજર રહેવાનું લાઈસન્સ નહીં આપે, તે પણ શિક્ષકનું પદ ધરાવતા હોવાથી.જ્યારે અનધિકૃત રજા હોય અને આવી અનધિકૃત રજા ન તો અરજદાર સત્તાધિકારી દ્વારા નિયમિત કરવામાં આવે કે ન

સુધારવામાં આવે, ત્યારે તેને કોઈપણ મંજૂરી/સત્તા વિના રજા માનવામાં આવે છે.

૧૦. આ તબક્કે, ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (રજા) નિયમો, ૨૦૦૨ના નિયમ ૧૬નું પુનઃઉત્પાદન કરવું નફાકારક રહેશે, જે નીચે મુજબ છે: –

“૧૬. સતત રજાનો મહત્તમ સમયગાળો:

(૧).કોઈ પણ સરકારી કર્મચારીને સતત પાંચ વર્ષથી વધુ સમય માટે કોઈ પણ પ્રકારની રજા આપવામાં આવશે નહીં.

(૨).સરકારી કર્મચારીએ સેવામાંથી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવશે, જો તે:

(અ).મંજૂર રજા અથવા પરવાનગીની સમાપ્તિ તારીખથી એક વર્ષના સમયગાળા માટે અધિકૃતતા વિના ગેરહાજર છે; અથવા

(બી) પાંચ વર્ષથી વધુ સતત સમયગાળા માટે ફરજમાંથી ગેરહાજર છે, પછી ભલે અનધિકૃત ગેરહાજરીનો સમયગાળો એક વર્ષથી ઓછો હોય.

પરંતુ પેટા-નિયમ (૨) ની જોગવાઈઓ લાગુ કરવામાં આવે તે પહેલાં સરકારી કર્મચારીને આવી ગેરહાજરીનું કારણ સમજાવવાની વાજબી તક આપવામાં આવશે."

૧૧. ઉપરોક્ત મુજબ, જ્યારે પણ કોઈ સરકારી કર્મચારી મંજૂરીની રજા અથવા પરવાનગીની મુદત પૂરી થયાની તારીખથી એક વર્ષથી વધુ સમય માટે ગેરહાજર રહે છે, ત્યારે તેને સેવામાંથી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવશે. આ સંબંધમાં કોઈ ઔપચારિક આદેશ પસાર કરતા પહેલાં આવા કર્મચારીને માત્ર વાજબી તક આપવાની જરૂર છે. એવું લાગે છે કે આવી તક પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને આપવામાં આવી હતી પરંતુ તેના દ્વારા તેનો લાભ લેવામાં આવ્યો ન હતો, જે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પડકારવામાં આવેલા ૧૬.૦૧.૨૦૧૩ ના વિવાદિત આદેશમાંથી જોઈ શકાય છે.

૧૨. ટ્રિબ્યુનલે જુનાગઢના જિલ્લા શિક્ષણ અધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલા ૧૬.૦૧.૨૦૧૩ ના વિવાદિત આદેશને પ્રતિવાદી નંબર ૧ એટલે કે ૩૧.૧૨.૨૦૧૧ ની નિવૃત્તિ વય પછી સેવા સમાપ્ત કરવાના આદેશ તરીકે ધ્યાનમાં લીધો હોવાનું જણાય છે. પ્રતિવાદી નંબર ૧ ના બરતરફી અથવા સમાપ્તિ આદેશ સાથે ૧૬.૦૧.૨૦૨૧૩ ના વિવાદિત આદેશની સરખામણી કરવામાં ટ્રિબ્યુનલ તરફથી આ ભૂલ જણાય છે.

૧૩. ટ્રિબ્યુનલના ધ્યાનમાં આવ્યું નથી કે રજા નિયમો, ૨૦૦૨ના નિયમ ૧૬ (૨) અનુસાર, એક કાલ્પનિક કલ્પના હશે અને રજા નિયમો, ૨૦૦૨ના નિયમ ૧૬ (૨) માં માનવામાં આવેલી આવી આકસ્મિક ઘટના બનવા પર સરકારી કર્મચારીએ સેવામાંથી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવશે અને જેમ કે, આવી ગેરહાજરીનું કારણ સમજાવવા માટે વાજબી તક પૂરી પાડવા સિવાય કોઈ પણ વિભાગીય તપાસ કરીને આવો કોઈ આદેશ પસાર કરવાની કાયદા હેઠળ કોઈ જરૂર નથી.જો રજા નિયમો ૨૦૦૨ના નિયમ ૧૬નું આપું અર્થઘટન હશે, તો મારા મત મુજબ, ટ્રિબ્યુનલે એવું કહીને કાયદાની ગંભીર ભૂલ કરી છે કે જુનાગઢના જિલ્લા શિક્ષણ અધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલો વિવાદિત આદેશ ગેરકાયદેસર છે કારણ કે તે પ્રતિવાદી નંબર ૧ની નિવૃત્તિ પછી પસાર કરવામાં આવે છે.તે હદ સુધી, મારો મત છે કે ટ્રિબ્યુનલનું નિરીક્ષણ અને ઘોષણા કાયદામાં ટકાઉ નથી અને આ અદાલતના હસ્તક્ષેપની જરૂર છે.

૧૪. તે જ સમયે, તે વિવાદમાં નથી કે ડીઈઓ, જુનાગઢ દ્વારા માનવામાં આવેલ અનધિકૃત ગેરહાજરીનો સમયગાળો એવા નિર્ણય પર પહોંચ્યો છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ તેમની સેવામાંથી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવે છે, તે ૧૩.૦૬.૨૦૦૫ થી ૧૩.૦૬.૨૦૦૬ ની વચ્ચે છે.પ્રવીણલાલ કલ્યાણદાસ રાણા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ અદાલતના ખંડપીઠે આપેલા નિર્ણયને ધ્યાનમાં

રાખીને, ઉપરોક્ત નિયમ-૧૬ (૨) ની અસર સંભવિત હોવાનું માનવામાં આવે છે અને પૂર્વલક્ષી નથી, આમ, આવો નિયમ તારીખ ૦૧.૧૨.૨૦૦૬ ની અસરથી અમલમાં આવ્યો હતો, જેથી ડીઈઓ, જુનાગઢ દ્વારા વિચારણા કરાયેલ ઉપરોક્ત ગેરહાજરીનો સમયગાળો ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ વિવાદિત આદેશ પસાર કરતી વખતે આવા આદેશ પસાર કરવાનો આધાર ન બની શકે.તેથી, ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ રજૂ કરાયેલા આદેશને પણ રદ કરવાની જરૂર છે અને તેને રદ કરવાની જરૂર છે અને પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ ૦૧.૧૨.૨૦૦૬ થી ૩૧.૧૨.૨૦૧૧ (તેની નિવૃત્તિની ઉંમર) સુધી અનધિકૃત રીતે ગેરહાજર રહ્યા છે તે નિર્વિવાદ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને નવો નિર્ણય લેવા માટે આ બાબત ડીઈઓ, જુનાગઢને પરત મોકલવાની જરૂર છે.

૧૫. જેમ કે, ડીઈઓ, જુનાગઢ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવનારી ઉપરોક્ત નવી કવાયત શૈક્ષણિક હોઈ શકે છે, કારણ કે, જો રજા નિયમો, ૨૦૦૨ ના નિયમ-૧૬ માં સુધારો કરવામાં આવે તો ૦૧.૧૨.૨૦૦૬ થી ૩૧.૧૨.૨૦૧૧ વચ્ચેના સમયગાળા માટે નવેસરથી વિચારણા કરવામાં આવે, જેમાં પ્રતિવાદી નંબર ૧ તેની ફરજમાંથી ગેરહાજર રહે તો તે માત્ર એક જ નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જશે એટલે કે તેણે સેવામાંથી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવશે.આમ, ચોખ્ખું પરિણામ એ જ રહેશે.

૧૬. આ તબક્કે, પ્રતિવાદી નંબર ૧ માટે વિદ્વાન વકીલ Mr.Patel, તેમના ક્લાયન્ટની સૂચના હેઠળ, આ અદાલતને વિનંતી કરશે કે આ બાબતને અરજદાર સત્તામંડળને પરત મોકલવાને બદલે, પ્રવીણલાલ કલ્યાણદાસ રાણા (ઉપરોક્ત) માં આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચના નિર્ણયને ધ્યાનમાં રાખીને તેમને તમામ નિવૃત્તિ લાભો મુક્ત કરવા માટે યોગ્ય નિર્દેશ જારી કરી શકાય, જેમાં રાજેશકુમાર રામભૂષાઈ ભાટિયા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ અદાલતના સિંગલ જજનો બીજો નિર્ણય નોંધવામાં આવ્યો હતો અને સત્તામંડળે તમામ નિવૃત્તિ લેણાં મુક્ત કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.

૧૭. પ્રતિવાદી નંબર ૧ ની ઉપરોક્ત રજૂઆતને ધ્યાનમાં લીધા પછી, જે વાજબી લાગે છે, જ્યારે આ અદાલતે ઉપરોક્ત નિર્ણયોમાં આ અદાલત દ્વારા જે ઠરાવવામાં આવ્યો છે તેના કરતાં કાયદાની કોઈ વિરોધાભાસી સ્થિતિ બતાવવા માટે વિદ્વાન એ. જી. પી. <આઈ. ડી. ૧> ને મૂક્યું છે, ત્યારે વિદ્વાન એ. જી. પી. <આઈ. ડી. ૧> કોઈપણ વિરોધાભાસી નિર્ણય પર પોતાનો હાથ મૂકવા માટે અસમર્થ છે.તેમ છતાં, વિદ્વાન એ. જી. પી. <આઈ. ડી. ૧> જણાવે છે કે જો પ્રતિવાદી નંબર ૧ નિવૃત્ત લાભો મેળવવા માટે હકદાર હોય, તો પણ <આઈ. ડી. ૩> પછીની સેવાનો સમયગાળો <આઈ. ડી. ૨> સુધી ગણવામાં આવશે નહીં કારણ કે તે <આઈ. ડી. ૩> થી સેવામાં ન હતો અને નિવૃત્તિ વય સુધી આવા સમયગાળા દરમિયાન અનધિકૃત રીતે ગેરહાજર રહ્યો હતો.

૧૮. પ્રતિવાદી નંબર ૧ ના નિવૃત્ત લાભો જારી કરવાના પાસા પર વિદ્વાન એ. જી. પી. <આઈ. ડી. ૪> અને વિદ્વાન વકીલ <આઈ. ડી. ૧> ને સાંભળ્યા પછી, એ હકીકતની નોંધ લેવી જરૂરી છે કે જો પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને તેમની સેવામાંથી રાજીનામું આપવામાં આવ્યું હોવાનું માનવામાં આવે તો પણ, રાજેશકુમાર રામૂભાઈ ભાટિયા (સુપ્રા) અને પ્રવીણલાલ કલ્યાણદાસ રાણા (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં આ અદાલતના નિર્ણયને ધ્યાનમાં રાખીને, તે રાજ્યની પ્રવર્તમાન નીતિ અનુસાર તમામ અંતિમ લાભો મેળવવાનો હકદાર હશે કારણ કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ <આઈ. ડી. ૨> પર સેવામાં જોડાયો હતો અને વાસ્તવમાં <આઈ. ડી. ૨> સુધી કામ કર્યું હતું. ID ૩>, આમ લગભગ ૨૭ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કરી છે.

૧૯. આ તબક્કે, પ્રવીણલાલ કલ્યાણદાસ રાણા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચના યોગ્ય નિરીક્ષણનો સંદર્ભ આપવો યોગ્ય રહેશે, જેમાં આ રીતે ચુકાદો આપવામાં આવ્યો હતો:

“૧૫. હજુ એક બીજું પાસું છે જે આ અદાલતના નિરીક્ષણોને જરૂરી બનાવે છે. વિવાદિત આદેશની પરિણામી અસર એ છે કે પ્રતિવાદી તેના નિવૃત્તિ લાભોથી વંચિત છે. વિદ્વાન એ. જી. પી. દ્વારા અદાલતને કાયદાની કોઈ જોગવાઈ દર્શાવવામાં આવી નથી જે અપીલકર્તા અધિકારીઓને રજા નિયમો, ૨૦૦૨ ના નિયમ ૧૬ હેઠળ સેવામાંથી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવતા

કર્મચારીઓને નિવૃત્તિ લાભ નકારવાની સુવિધા આપે છે.ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (પેન્શન) નિયમો, ૨૦૦૨ના નિયમ ૪૭,૪૮ અને ૪૯ અનુસાર ૨૦,૨૫ અથવા ૩૦ વર્ષની સેવા આપ્યા પછી જે કર્મચારીઓ નિવૃત્તિ લાભ માટે પાત્ર બન્યા છે, તેમને નિયમ ૧૬ હેઠળ માનદ રાજીનામાનું ગંભીર પરિણામ મળતું નથી.જો કોઈ કર્મચારી તેના રાજીનામું આપતા પહેલા સેવામાંથી રાજીનામું આપે તો તેને લાયકાત સેવા તરીકે ગણવામાં નહીં આવે (પેન્શન નિયમો, ૨૦૦૨ નો નિયમ ૨૫ (i) (e) જુઓ), પરંતુ તે માનવામાં આવતા રાજીનામાના કિસ્સામાં લાગુ થશે નહીં.અમે રાજેશકુમાર રામૂભાઈ ભાટિયા વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય, ૨૦૧૦ (૧) જીસીડી ૭૬ના કેસમાં આ અદાલતના વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશ દ્વારા લેવામાં આવેલા દ્રષ્ટિકોણને સમર્થન આપી શકીએ છીએ, જે આ રીતે વાંચે છે:

“તે નોંધવા પાત્ર છે કે જો અરજદારને સરકાર દ્વારા સેવામાંથી દૂર કરવામાં આવ્યો હોય અથવા બરતરફ કરવામાં આવ્યો હોય તો અંતિમ લાભ ઉપલબ્ધ ન પણ હોય.હાલની સ્થિતિમાં આવી સ્થિતિ નથી.આ આદેશ પોતે જ ૨૦૦૨ના નિયમો હેઠળ સરકાર દ્વારા માનવામાં આવેલા રાજીનામાની સત્તાનો ઉપયોગ કરવા માટે બોલે છે, તેથી, આદેશની અસર એ હશે કે અરજદારે રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવે છે અને સેવાઓ સમાપ્ત કરવામાં આવે છે.જ્યારે

નિયમ ૧૬ (૨) હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, ત્યારે તે સેવામાંથી દૂર કરવા અથવા બરતરફીનો કોઈ કેસ નથી, પરંતુ રાજીનામું આપવા અને સેવાઓનો અંત લાવવા માટે કાયદાકીય માન્યતા તરીકે કહી શકાય.તે સાચું છે કે આદેશ ૨૨.૦૭.૨૦૦૮ પર પસાર કરવામાં આવ્યો છે પરંતુ આદેશનો અભ્યાસ દર્શાવે છે કે અરજદાર ફરજ પર રહ્યો છે અને ૦૧.૧૨.૨૦૦૧ સુધી કામ કર્યું છે, ત્યારબાદ તેણે ખરેખર આ પદ પર કામ કર્યું નથી, તેથી નિયમોના નિયમ ૧૬ (૨) હેઠળ રાજ્ય સરકારના આદેશનું વાજબી અર્થઘટન એ હશે કે અરજદારે ૦૧.૧૨.૨૦૦૧ માંથી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવે છે.અરજદારના વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી હતી કે આદેશને પૂર્વલક્ષી અસર ન આપી શકાય અને આદેશ ૨૨.૦૭.૨૦૦૮ પર પસાર કરવામાં આવ્યો હોવાથી, તેને ફક્ત ૨૨.૦૭.૨૦૦૮ માંથી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવે છે.”

”

(ભારપૂર્વક)

૧૯.૧ રાજેશકુમાર રામૂભાઈ ભાટિયા (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ અદાલત દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ નિરીક્ષણ/નિર્દેશનનો સંદર્ભ અને પુનઃઉત્પાદન કરવું

પણ નફાકારક છે, જેની અરજદાર સત્તાધિકારી દ્વારા નોંધ લેવાની જરૂર છે, જે નીચે મુજબ છે: –

“૧૦. ઉપરોક્ત અવલોકનને ધ્યાનમાં રાખીને, નિષ્કર્ષ એ રહેશે કે અરજદારે વાસ્તવમાં ૦૧.૧૨.૨૦૦૧ સુધી કામ કર્યું હતું અને કાલ્પનિક માનીને તેને ૦૧.૧૨.૨૦૦૧ પછી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવે છે અને તે મુજબ તેની સેવાઓ સમાપ્ત થઈ ગઈ છે.વધુમાં, અગાઉ અવલોકન કર્યા મુજબ, વિદ્વાન એ. જી. પી. દ્વારા અરજદારને અંતિમ લાભ નકારવાનું કોઈ માન્ય કારણ દર્શાવવામાં આવ્યું નથી, જાણે કે તેણે ૦૧.૧૨.૨૦૦૧ માંથી રાજીનામું આપ્યું હોય.

૧૧. આ સંજોગોમાં, પ્રતિવાદીઓ દ્વારા સરકારની પ્રવર્તમાન નીતિ અનુસાર ઉપલબ્ધ તમામ અંતિમ લાભો માટે અરજદારના કેસ પર વિચાર કરવો જરૂરી રહેશે, જાણે કે અરજદારે ૦૧.૧૨.૨૦૦૧ માંથી રાજીનામું આપ્યું હોય અને તે જ અરજદારને ચૂકવવું.ઉપરોક્ત કવાયત આ અદાલતના આદેશની પ્રાપ્તિ તારીખથી ચાર મહિનાના સમયગાળામાં પૂર્ણ કરવામાં આવશે અને જરૂરી રકમની વહેંચણી કરવામાં આવશે.અરજદારે આવા હેતુ માટે સંબંધિત કાગળો રજૂ કરવા

માટે જરૂરી ઔપચારિકતાઓ પણ હાથ ધરવી પડશે અને કાગળો રજૂ કર્યા પછી, ત્રણ મહિનાની અંદર, આ બાબતને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં આવશે."

(ભારપૂર્વક)

૧૮.૨ આમ, ઉપરોક્ત કહેવતને ધ્યાનમાં રાખીને, પ્રતિવાદી નંબર ૧ રાજ્યના ધોરણો અનુસાર નિવૃત્તિ લાભો મેળવવાનો હકદાર રહેશે.

૨૦. આ અદાલત એ હકીકતથી વાકેફ છે કે હાલની રિટ પિટિશન રાજ્ય દ્વારા જિલ્લા શિક્ષણ અધિકારી, જુનાગઢ દ્વારા પ્રતિવાદી નંબર ૧ વિરુદ્ધ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત આદેશને પડકારતી દાખલ કરવામાં આવી છે, પરંતુ તે જ સમયે, ઉપરોક્ત વિચિત્ર તથ્યો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, પ્રતિવાદી નંબર ૧ ની વર્તમાન ઉંમર, પક્ષકારો વચ્ચે ભાવિ મુકદ્દમા ટાળવા માટે અને જેમ કે, પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ તારીખ ૦૧.૧૨.૨૦૦૭ ની અસરથી સેવામાંથી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવે છે, તો પણ આ અદાલતના ઉપરોક્ત તથ્યો અને નિર્ણયોને ધ્યાનમાં રાખીને, પ્રતિવાદી નંબર ૧ આ માટે હકદાર રહેશે: કાયદા અનુસાર નિવૃત્તિ લાભ મેળવે છે, પછી કેસના ઉપરોક્ત પાસાને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અદાલત ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ

તેની અસાધારણ વિવેકાધીન શક્તિનો ઉપયોગ કરવાનું યોગ્ય માને છે, આમ, નીચેના નિર્દેશો જારી કરે છે.

નિર્ણય:

૨૧. ઉપરોક્ત અવલોકનો, ચર્ચા અને કારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, પ્રતિવાદી નંબર ૧ એ ૧૩.૦૬.૨૦૦૬ ને બદલે ૦૧.૧૨.૨૦૦૭ ની અસરથી તેમની સેવામાંથી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવે છે.

૨૧.૧ તદનુસાર, ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ ટ્રિબ્યુનલ, ગાંધીનગર દ્વારા ૨૦૧૨ની અપીલ નંબર ૧૮ માં પસાર કરાયેલ ૧૩.૦૬.૨૦૧૭ તારીખનો વિવાદિત આદેશ આથી ઉપરોક્ત હદ સુધી સુધારવામાં આવ્યો છે.

૨૨. રજા નિયમો, ૨૦૦૨ના નિયમ-૧૬ (૨) અનુસાર પ્રતિવાદી નંબર ૧એ તેમની સેવામાંથી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવે છે, પરંતુ તે પહેલાં ૨૭ વર્ષની સેવા પૂર્ણ કર્યા પછી, પ્રતિવાદી નંબર ૧ સરકારના પ્રવર્તમાન નિયમને આધિન તમામ અંતિમ લાભો મેળવવાનો હકદાર છે.

૨૨.૧ પરિણામે, અરજદારોને આથી પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને ઉપલબ્ધ તમામ અંતિમ/નિવૃત્તિ લાભોની ગણતરી કરવા અને નિર્ણય લેવાનો નિર્દેશ આપવામાં

આવે છે, ભલે તેણે તારીખ ૦૧.૧૨.૨૦૦૭ ની અસરથી સેવામાંથી રાજીનામું આપ્યું હોવાનું માનવામાં આવે.

૨૨.૨ જ્યાં સુધી હકીકત એ છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ ૧૩.૦૬.૨૦૦૫ થી ૩૧.૧૨.૨૦૧૧ સુધી ફરજથી ગેરહાજર રહ્યો છે, ત્યાં સુધી સરકારના ધોરણો/નિયમો અનુસાર, પ્રતિવાદી નંબર ૧ ની નિવૃત્તિ લેણાં ગણવામાં આવશે.

૨૨.૩ કોઈ પણ સંજોગોમાં, આવી તમામ ગણતરી અરજદાર સત્તાધિકારી દ્વારા ૩૧.૦૧.૨૦૨૬ પર અથવા તે પહેલાં હાથ ધરવામાં આવશે અને વધુમાં, જો આવી નિવૃત્તિ લેણાં ચૂકવવામાં આવે તો તે ૧૫.૦૨.૨૦૨૬ પર અથવા તે પહેલાં પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને ચૂકવવામાં આવશે, જેમાં નિષ્ફળતા, પ્રતિવાદી નંબર ૧ તેની પ્રાપ્તિ સુધી ૧૬.૦૨.૨૦૨૬ થી દર વર્ષે ૬ ટકાના દરે વ્યાજ સાથે આવા લાભો મેળવવા માટે હકદાર રહેશે.

૨૨.૪ એવા કિસ્સામાં કે જ્યાં અરજદાર સત્તામંડળને પ્રતિવાદી નંબર ૧ કોઈ પણ નિવૃત્તિ લાભો મેળવવાનો હકદાર લાગતો નથી, તે સંજોગોમાં તર્કપૂર્ણ આદેશ પસાર કરવામાં આવે અને ૩૧.૦૧.૨૦૨૬ પર અથવા તે પહેલાં પ્રતિવાદી નંબર ૧ ને જાણ કરવામાં આવે.તે કહેવાની જરૂર નથી કે આવી

સ્થિતિમાં, પ્રતિવાદી નંબર ૧ માટે કાયદા અનુસાર આવા નિર્ણયને પડકારવા માટે હંમેશા ખુલ્લું છે.

૨૩. ઉપરોક્ત નિષ્કર્ષને ધ્યાનમાં રાખીને, વર્તમાન રિટ અરજીને અંશતઃ મંજૂરી આપવામાં આવી છે.ઉપરોક્ત હદ સુધી નિયમને નિરપેક્ષ બનાવવામાં આવે છે. ખર્ચ માટે કોઈ ઓર્ડર નથી.

(મૌલિક જે. શેલત, ન્યાયમૂર્તિ)

ગૌરવ જે. ઠાકર

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.